

Zadatak 7. Izračunaj površinu lika omeđenog parabolom $y = \frac{1}{2}x^2 + 1$ i pravcem $y = x + 3$.

Rješenje. Pronađimo sjecišta pravca i krivulje:

$$\begin{aligned} y &= \frac{1}{2}x^2 + 1 \\ y &= x + 3 \\ \frac{1}{2}x^2 + 1 &= x + 3 \quad / \cdot 2 \\ x^2 + 2 &= 2x + 6 \\ x^2 - 2x - 4 &= 0 \\ x^2 - 2x + 1 &= 5 \\ (x - 1)^2 &= 5 \\ x - 1 &= \pm\sqrt{5} \\ x_{1,2} &= 1 \pm \sqrt{5}. \end{aligned}$$

Potražimo sumu:

$$\begin{aligned} P_n &= \frac{a}{n} \cdot \left(\frac{1}{2} \left(\frac{a}{n} \right)^2 + 1 \right) + \frac{a}{n} \cdot \left(\frac{1}{2} \left(\frac{2a}{n} \right)^2 + 1 \right) + \frac{a}{n} \cdot \left(\frac{1}{2} \left(\frac{3a}{n} \right)^2 + 1 \right) + \dots + \frac{a}{n} \cdot \left(\frac{1}{2} \left(\frac{na}{n} \right)^2 + 1 \right) \\ &= \frac{a^3}{2n^3} + \frac{a}{n} + \frac{4a^3}{2n^3} + \frac{a}{n} + \frac{9a^3}{2n^3} + \frac{a}{n} + \dots + \frac{n^2 a^3}{2n^3} + \frac{a}{n} \\ &= \frac{a^3}{2n^3} (1 + 4 + 9 + \dots + n^2) + n \cdot \frac{a}{n} \\ &= \frac{a^3}{2n^3} \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + a \\ &= \frac{a^3}{12} \cdot \frac{2n^3 + 3n^2 + n}{n^3} + a \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_a &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a^3}{12} \left(2 + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + a \right) \\ &= \frac{a^3}{12} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(2 + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^2} \right) + a \\ &= \frac{a^3}{12} \cdot 2 + a = \frac{a^3}{6} + a. \end{aligned}$$

Analogno, $P_b = \frac{b^3}{6} + b$, odnosno $P = P_b - P_a = \frac{b^3 - a^3}{6} + b - a$. Površinu koju tražimo dobit ćemo tako da od površine ispod pravca oduzmemo površinu ispod krivulje. Iz zadatka 2. imamo izraz za površinu ispod pravca

$$P = \frac{b^2 - a^2}{2} \cdot k + (b - a)l \text{ pa je } P_p = \frac{1 + 2\sqrt{5} + 5 - 1 + 2\sqrt{5} - 5}{2} \cdot 1 + (2\sqrt{5}) \cdot 3 = 2\sqrt{5} + 6\sqrt{5} = 8\sqrt{5}. \text{ Površina ispod grafa parabole jednaka je } P = \frac{b^3 - a^3}{6} + b - a \text{ pa je } P_k = \frac{1 + 3\sqrt{5} + 15 + 5\sqrt{5} - 1 + 3\sqrt{5} - 15 + 5\sqrt{5}}{6} +$$

$$2\sqrt{5} = \frac{16\sqrt{5}}{6} + 2\sqrt{5} = \frac{14\sqrt{5}}{3}. \text{ Dakle, tražena površina je } P = P_p - P_k = 8\sqrt{5} - \frac{14\sqrt{5}}{3} = \frac{24\sqrt{5} - 14\sqrt{5}}{3} = \frac{10\sqrt{5}}{3}.$$